

SN.GENEL MÜDÜR MERMAYE PİYASALARI
YÖNETİCİLERİNİN DİKKATLERİNE
TAKASBANK

Genel Mektup:257
Operasyon Müdürlüğü

İstanbul,26/06/2000

Değerli Üyemiz, Ortaklarımız,

KONU:TAKAS İŞLEMLERİNDE BORÇ KAPATMA İLE ALACAK DAĞITIM İŞLEMLERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİK VE 01.07.2000 TARİHİNDE YAPILACAK GENEL TEST HK.

Bilindiği gibi mevcut yapıda hisse senedi borçları üyelerimiz tarafından MBS ekranları kullanılarak kapatılmakta ve nakit borçları da Bankamız nezdindeki hisse senedi takas borcu hesaplarına (22-1) gelen EFT ve virmanlar ve/veya T.İş Bankası A.Ş. Borsa Şubesi nezdindeki 7002 nolu hesaba yatırılan nakitler ile kapatılmaktadır.

Hisse senedi ya da nakit yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ile hisse senedi alacakları üzerine konan blokajlar çözülmekte, ancak üye hesabına aktarım için borç kapatma sırasına bakılmadan takas havuzunda oluşan bakiyenin müsait olması şartıyla ilgili kurumun alacak aktarımı yapması beklenmektedir.

Hisse senedi borcunu kapatarak nakit alacakları serbestleşen üyeler için ise alacak dağıtımı Bankamız tarafından gerçekleştirilmektedir. Söz konusu dağıtım, borçlu üyelerin yatırdığı nakitler sonucu takas havuz hesabında oluşan bakiyenin, dağıtım esnasında mevcut olan serbest alacaklar arasında oransal olarak dağıtımı şeklinde gerçekleştirilmektedir.

Takas sürecini hızlandırmak ve yükümlülüğünü erken yerine getiren üyenin, zaman önceliği prensibi çerçevesinde alacak önceliğine sahip olması amacıyla mevcut takas sürecinde değişiklikler yapılmıştır. Yeni yazılım sonucu, takas sürecindeki otomasyon artırılmış ve alacak dağıtımındaki insan müdahaleleri kaldırılarak, işlemler hızlandırılmıştır. Her yapılan borç

kapatma işlemi sonucu alacak dağıtımı, zaman önceliğine göre otomatik olarak yapılacaktır.

17.07.2000 tarihinden itibaren geçerli olacak MBS(3.21) yeni uygulamada yapılmış ve detayları ekte belirtilen değişiklikler ana hatlarıyla aşağıda açıklanmıştır;

1. Nakit borç kapatma işleminin MBS ekranlarından yapılabilmesi ve hisse senedi borcu (22-1 nolu hesap) hesabına virman talimatı kabul edilmemesi. (Bankamıza sadece üyelerin serbest cari hesapları arasındaki virman işlemleri için talimat kabul edilecektir.)
2. T.İş Bankası A.Ş. Borsa Şubesi nezdindeki 7002 no'lu hesaba yatırılan paraların, T.İş Bankası tarafından 22 hesaplara EFT ile gönderilmesi ve alacak serbestleştirme işlemlerinde EFT nin merkezi işlem zamanının, temerrüt işlemlerinde ise 7002 nolu hesaba yatış zamanının dikkate alınması.
3. Kıymet alacaklarının, alacakların serbestleşme zamanına göre otomatik olarak üye havuz hesaplarına aktarılması
4. Nakit alacaklarının serbestleşme zamanına göre otomatik olarak üye serbest cari hesaplarına aktarılması

Söz konusu değişiklikleri içeren MBS yazılımı (**MBS 3.21**) **01.07.2000** tarihinde yapılacak genel test için **27.06.2000** tarihinden itibaren yüklenebilir.

Üyelerimiz **MBS 3.21** yazılımını **27.06.2000** tarinden itibaren Yükle 4.0 programını kullanarak sistemlerine aktarabilirler veya internetten **www.takasbank.com.tr** adresinden yükleyebilirler. Aktarılan MBS yazılımı (MBS 3.21) için ayrı bir ikon yaratılacak 01.07.2000 tarihinde yapılacak genel test için kullanılacaktır. Yeni yazılımın gerçek ortama aktarılacağı **17.07.2000** tarihine kadar üyelerimiz eski yazılımı (MBS 3.2) kullanmaya devam edeceklerdir. **17.07.2000** tarihinden itibaren, yapılan değişiklikler gerçek ortama aktarılmış olacağından yeni yazılım ile (MBS 3.21) çalışılmaya başlanacaktır.

Üyelerimizin **17.07.2000** tarihinden itibaren temerrüt durumu ile karşılaşmamaları için belirtilen tarihlerde yeni yazılımı yüklemeleri ve **01.07.2000** tarihinde yapılacak genel teste katılmaları gerekmektedir. Tüm üyelerimizin genel teste etkin olarak katılarak, test sırasında yaşanan sorunları Bankamıza bildirmeleri (Ek:3'te bulunan form

doldurularak Bankamıza fakslanacaktır), uygulamaya koyduğumuz yeni yazılımlar sonucu gerçek ortamda karşılaşılabileceğimiz ve tüm piyasanın işleyişini olumsuz etkileyebilecek sorunların yaşanmaması için zorunludur. Test ile ilgili hazırlanan ayrıntılı test planı ekte verilmiştir.(Ek:2)

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

TAKASBANK
İ.M.K.B.
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

Emin CATANA
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Ahmet ÇAKIRSOY
Genel Müdür Yrd.

EK:1-Yeni MBS yazılımı ile yapılan değişiklikler

EK:2- 01.07.2000 tarihinde yapılacak genel test için hazırlanmış olan test planı

EK:3-Genel test sonucunda üyelerin Bankamıza göndermek zorunda olduğu test sonuç formu

TAKAS İŞLEMLERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

• KIYMET VE NAKİT ALACAKLARI DAĞITIMINDA ZAMAN ÖNCELİĞİ

Kıymet alacaklarının dağıtılması

Üyelerimiz kıymet borçlarını MBS ekranlarından tekli ve/veya toplu borç kapatma ekranlarını kullanarak kapatmaya devam edeceklerdir. Kapatılan kıymet ve nakit borçları karşılığında mevcut serbestleşme sırasına göre kıymet alacakları serbestleştirilecektir. Takas alacağı olan kıymetin serbestleşmesini sağlayan borç kapatmanın saati zaman önceliğinde esas olarak alınacak ve takas havuzunda oluşan kıymet bakiyesi serbestleşme sırasına göre üye havuz hesaplarına aktarılacaktır.

Örnek: ADANA hisse senedinden 4 aracı kurumun alacağı olduğunu varsayalım. Alacak miktarları:

A kurumunun	1.000	adet
B kurumunun	5.000	adet
C kurumunun	500	adet
D kurumunun	10.000	adet

Üyelerin ADANA hisse senedindeki alacakları aşağıda belirtilen işlemler ile serbestleşiyor;

“A” nın 10:30’da yaptığı nakit borç kapatma ile 500 adedi serbestleşiyor.

“B” nin 11:00’de yaptığı tekli kıymet borç kapatma

“C” nin 10:35’de yaptığı toplu borç kapatma

“D” nin 10:36’da yaptığı nakit borç kapatma

“A”nın 11:05’de yaptığı kıymet borç kapatma ile 500 adedi serbestleşiyor.

Üyelerin ADANA hisse senedindeki takas alacakları için aşağıda belirtildiği şekilde bir sıra oluşacaktır;

1-	10:30	A	500
2-	10:35	C	500
3-	10:36	D	10.000
4-	11:00	B	5.000
5-	11:05	A	500

10:30'dan itibaren takas havuzuna gelen (başka üyelerin bu hisse senedinden borç kapatmaları ile) ADANA hisse senetleri yukarıda belirtilen sıraya göre otomatik olarak üye havuz hesaplarına aktarılacaktır. Mevcut yapıda bulunan bloke-nakit değişimi işlemi ile serbestleşen kıymet alacakları için de değişimin gerçekleştiği saat serbestleşme saati olarak kabul edilecektir.

Nakit Borç Kapatma ve Nakit Alacaklarının Dağıtılması

MBS Menüsüne eklenen Nakit Borç Kapatma Ekranı Prototipi

Kullanıcı Kodu : ATA01		Tarih : 26/07/2000	
Kullanıcı Adı : Ata Menkul Değerler A.Ş.			
NAKİT BORÇ KAPATMA			
		LİSTELE	
Takas Borcu :		4,000,000	
Temerrüt Borcu :		0	
11 Serbest Hesabı :		20,000,000	
Kapatılacak Tutar :		4,000,000	
		ONAY	
		ÇIKIŞ	

Nakit borç kapatma: Üyeler nakit yükümlülüklerini aşağıda belirtilen yollardan birini veya birkaçını kullanarak yerine getirebilirler.

- MBS menüsünde bulunan nakit borç kapatma ekranından, borç kapatma işlemi ile (Yeni uygulama ile üyelerin serbest cari hesaplarından (11-1) hisse senedi borcu hesabına (22-1) virman yapmalarına gerek kalmayacaktır.)
- Hisse senedi takas borcu (22-1 nolu) hesabına üyelerarası virman yapılarak
- Hisse senedi takas borcu (22-1 nolu) hesabına EFT gönderilerek
- T.İş Bankası A.Ş. Borsa Şubesi nezdindeki 7002 nolu hesaba nakit yatırılarak. (Söz konusu hesaba yatırılan nakitlerin Bankamız sisteminde işleme alınması için T.İş Bankası tarafından 7002 nolu hesaptan Bankamız nezdindeki hisse senedi borç hesabına EFT gönderilecektir. T.İş Bankası A.Ş. tarafından gönderilen EFT lerin 22-1 nolu hesaba girişi gerçekleştikten sonra üyenin borcu kapanmış olacak ve bloke tutulan

alacakların blokajlarının kaldırılmasında ve alacak dağıtım sırası oluşturulmasında bu saat dikkate alınacaktır. 7002 nolu hesaba yatırılan nakitlerin T. İş Bankası A.Ş. tarafından EFT ile Bankamıza gönderilmesinde yaşanabilecek gecikmeler veya sorunlar nedeniyle üyenin öncelik sırasını kaybetmesinden Bankamız sorumlu olmayacaktır.)

Nakit Alacak Dağıtımı:Yukarıda belirtilen yollardan biriyle hisse senedi borç hesabına gelen nakitler için geliş sırasına göre otomatik borç kapatma işlemi yapılacaktır ve borç kapatma işlemi ile takas havuzuna aktarılan her tutar için, otomatik olarak alacak aktarımı programı çalışarak, nakit alacakları serbestleşen üyeler için, serbestleşme sırasına göre takas alacakları serbest cari hesaplarına aktarılacaktır.

Serbestleşme sırası için yukarıda belirtilen yollardan hepsinde nakitin 22 hesaba geliş saati dikkate alınacaktır.

Temerrüt işlemlerinde:

- MBS ekranlarından nakit borç kapatma yapılarak 22 hesaba aktarılan nakitler ile başka bir üye hesabından virman yoluyla gelen nakitler için 22 hesaba giriş saati,
- EFT ile 22 hesaba gelen paralar için merkezi işlem zamanı,
- T.İş Bankası A.Ş Borsa Şubesi 7002 nolu hesaba yatırılan paralar için ise 7002 nolu hesaba teslim saati dikkate alınacaktır.

HİSSE TAKAS REVİZYONLARI
GENEL TEST PLANI
(EK 2)

TEST PLANI**Test Tarihi: 01/07/2000**

SAAT	İŞLEM	
10:05	Saklama hesaplarında oluşturulan kıymet bakiyeleri üzerinden kıymet borç kapatma yapılır.	
	Serbest (11) hesaplarda oluşturulan TL bakiyeleri üzerinden nakit borç kapatma yapılır.	
10:35	Saklama hesaplarında oluşturulan kıymet bakiyeleri üzerinden kıymet borç kapatma yapılır.	
	Serbest (11) hesaplarda oluşturulan TL bakiyeleri üzerinden nakit borç kapatma yapılır.	
11:05	Saklama hesaplarında oluşturulan kıymet bakiyeleri üzerinden; IYM, AKM, ALF, AMK ve DSY toplu , diğer üyeler tekli kıymet borç kapatma yapar.	
	Serbest (11) hesaplarda oluşturulan TL bakiyeleri üzerinden nakit borç kapatma yapılır.	
11:35	Saklama hesaplarında oluşturulan kıymet bakiyeleri üzerinden kıymet borç kapatma yapılır.	
	Serbest (11) hesaplarda oluşturulan TL bakiyeleri üzerinden nakit borç kapatma yapılır.	
12:05	Saklama hesaplarında oluşturulan kıymet bakiyeleri üzerinden kıymet borç kapatma yapılır.	
	Serbest (11) hesaplarda oluşturulan TL bakiyeleri üzerinden nakit borç kapatma yapılır.	
12:35	Saklama hesaplarında oluşturulan kıymet bakiyeleri üzerinden kıymet borç kapatma yapılır.	
	Serbest (11) hesaplarda oluşturulan TL bakiyeleri üzerinden nakit borç kapatma yapılır.	
13:35	BEN, VKY, MSA, GRM ve TBY dışındaki tüm üyeler serbest (11) hesaplarda oluşturulan TL bakiyeleri üzerinden kalan nakit borçlarının tamamını kapatır.	
13:45	BDR, DTA ve KAR dışındaki tüm üyeler, saklama hesaplarından toplu kıymet borç kapatma yapar.	
14:05	GRM ve TBY kalan nakit borçları kadar, MSA 400 milyar, VKY 600 milyar tutarında, serbest hesaplarından nakit borç kapatma yapar.	
14:35	KAR saklama hesabından kalan kıymet borçlarının tamamını kapatır.	
14:45	MSA ve VKY serbest hesaplarından 200 milyar tutarında nakit borç kapatma yapar.	

Test sırasında karşılaşılan operasyonel sorunlar için Hisse Takas Operasyon Servisi 0.212.315 2180-2181-2182, teknik sorunlar için Yardım Masası 0.212.315 2101-2103 numaralı telefonları arayabilirsiniz.

Ayrıca test sonunda Test Sonuç Formu'nun 0.212.315 2216-2217 numaralı fakslara gönderilmesi gerektiğini bilgilerinize sunarız.

TEST SONUÇ FORMU

Test Tarihi: 01/07/2000

Firma Adı/Ünvanı:

Adresi:

Test Edenin Adı Soyadı:

Görevi:

e-mail adresi:

İmza:

TEKLİ KIYMET BORÇ KAPATMA EKRANI

İşlem	Olması Gereken	Sonuç
“Üye” ve “Kullanıcı” bilgileri doğru mu?	Evet	
“?” tuşları ile hisse ve grup kodları listeleniyor mu?	Evet	
“Takas Borcu” ve “Temerrüt Borcu” alanlarındaki bilgiler doğru mu?	Evet	
Sistem tarafından otomatik olarak getirilen değerden fazla borç kapatma yapılabiliyor mu?	Hayır	
İşlem sırasında ekranda takılma, yavaşlık meydana geliyor mu ve herhangi bir hata alındı mı?	Hayır	
Yapılan borç kapatma ve sonrasındaki alacak dağıtımı sonunda oluşan değerler doğru mu?	Evet	

TOPLU KIYMET BORÇ KAPATMA EKRANI

İşlem	Olması Gereken	Sonuç
İşlem sırasında herhangi bir hata ile karşılaşıldı mı?	Hayır	
İşlem sonrasında oluşan değerlerde hata var mı?	Hayır	

NAKİT BORÇ KAPATMA EKRANI

İşlem	Olması Gereken	Sonuç
Ekrandaki “Üye” ve “Kullanıcı” bilgileri doğru mu?	Evet	
“Takas Borcu” ve “Temerrüt Borcu” alanlarındaki değerler doğru mu?	Evet	
“Kapatılacak Tutar” alanına sistem tarafından otomatik olarak getirilen değerden daha büyük değer girilebiliyor mu?	Hayır	
İşlem sonrasında oluşan değerler doğru mu?	Evet	
İşlem sırasında ekranda takılma, yavaşlık meydana geliyor mu ve hata mesajı alındı mı?	Hayır	

Test sırasında karşılaşılan operasyonel sorunlar için Hisse Takas Operasyon Servisi 0.212.315 2180-2181-2182, teknik sorunlar için Yardım Masası 0.212.315 2101-2103 numaralı telefonları arayabilirsiniz.

Ayrıca test sonunda Test Sonuç Formu'nun 0.212.315 2216-2217 numaralı fakslara gönderilmesi gerektiğini bilgilerinize sunarız.